

SU KOMJAUNIMO KELIALAPIU

Tai buvo prieš metus laiko...

LLKJS Rokiškio RK plenumas svarstė komjaunuolių pasiuntimo klausimą darbu i kolakų gyvulininkystes fermas. Iš plenumo tribūnos tada prakalbo Rokiškio kultūros namų instruktorė komjaunuolė Vita Guzaite.

— Prašau pasiūsti mane su komjaunimo kelialapiu i bet kuri kolakų dirbtų gyvulininkystes ferme, — pareiškė drg. Guzaite. — Pasistengsiu komjaunimo organizacijos ne-apvilti, kiek leis mano jėgos.

Kai kas tada gūžčiojo pečiai, bandė viską perversti juokais.

— Kultūros namų instruktorė — i fermą? Apsiuoks tikta, — šai pėsi kažkas.

Tie, kas netikejo, jog komjaunuolė sugebės ką nors nuveikti, skaudžiai apsiriko. Jie pamiršo tai, kad komjaunuolai moka nugalėti ir netokius sunkumus.

...Liadnai garsejo iki praėjusių metų Salomėjos Nėris vardo kolakis. O kiaulių ferma šiam kolakyje ir visai menka buvo. Štai kodel pernai čia per metus 100 ha ariamos žemės tebuvo pagaminta vos po 3,7 tonų kiaulienos...

Vita Guzaite kolakiečiai sutiko šillat. Juk, būdama kultūros namų instruktoriai, ji dažnai apsilankydavo kolakyje, padėdavo saviveiklininkams, domėdavosi kolakiečių reikalais. Ypač apsidžiauge kolakio komjaunuolai.

Nelengva buvo jaunai, nepriyrušiai fermos vedėjai.

Teko daug dirbtų su kiaulių šerejais, kovoti su pasitaikančiais pašaru grobstymais, rūpintis kiaulidės sutvarkymu. Bet ji nepamiršdavo ir jaunimo. Vakarais, susirinkę bibliotekoje, kolakio saviveiklininkai ruošdavo meninę pro-

gramą, repetuodavo. Siemet reikalai kiaulių ferme pakrypo į gerą puse. Vedėjos pastangų deka visi parseliai buvo paskirti penėjimui. Pagerejo kiaulių šerėjų darbo salygos.

Kai kolakų pasiekė žinia apie tai, jog drg Chruščiovė savo kālboje Leningrado mieste iškėlė uždavinį artimiausiais metais pavytį JAV pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutininiškai vienam gyventojui, Vita Guzaite pasakė kiaulių šerėjoms:

— Nagi, merginos, plaskaičiuokime, kuo mes galime prisidėti prie šio svarbaus uždavinio įvykdymo!

Skaiciavo ilgai, kruopščiai. Ir štai kiaulių fermos darbuotojai nutarė priimti padidintus įspareigojimus. Jie apskaičiavo, kad yra visos galimybės siemet 100 ha arimo pagaminimui po 20 cent kiaulienos — 5,3 karto dangiau, negu pernai.

Komjaunuolai nemegsta tuščių kalbų. Nemegsta jų ir Vita Guzaite. Kartu su kitomis kolakio kiaulių fermos darbuotojomis ji atkakliai dirba, nuolat geria kiaulių priežiūrą. Nera abejonės, kad priimtas įspareigojimas bus įvykdytas.

Nepamiršta Vita Guzaite ir savo mėgiamiausio užsiėmimo — meninės saviveiklos vystymo kolakyje. Nesenai kolakio saviveiklininkai, V. Guzaite vadovaujami, pastate B. Dauguviečio komediją „Žaldokynė“. Kolakio saviveiklininė pastatymas susilankė didelio pasiekimo ne tik Salomėjos Nėries vardo žemės akio ar telės scenoje, bet ir kai myniniuose kolakiuose.

Taip dirba paprassta, kukli komjaunuolė, komjaunimo pasiuntinė. Vita Guzaite neapvylė komjanimo rajono komiteto pasitikėjimo.

V. Gernys

TAI BUVO PRIEŠ 40 metus

TVIRTOS IŠTIKIMYBĖS PROLETARINIAM INTERNACIONALIZMUI DOKUMENTAS

Vlado Rekašiaus kalba Rusijos lietuvių seime

Po vasario buržuazi-nės-demokratinės revoliucijos sėstipréjo Rusijos tautų naciunalinio išsviadavimo judėjimas. Nacionalinė buržuazija stekė panaudoti šį judėjimą savo klasinius tikslus. Ji steigė įvairias tarybas, radas, seimus, kurultajus bei kitas „bendranacionalines“ įstaigas ir telkė apie jas savo jėgas. Apgaulingais tikinimais apie „nacionalinių“ interesų

vieningumą“ buržuazija norėjo atitraukti darbo žmones nuo revoliucinės kovos.

Tokį darbą vykdė ir Lietuvos buržuazijos atstovai. 1917 metų gegužės gale — birželio pradžioje jie sušaukė Petrogrado bolševikų organizacijos Lietuvos rajono pavestas seimo posėdyje kalbą pasakė Vladas Rekašius. Jo perskaityta deklaracija demaskavo seimą, kalbą išnaudotojų klasę atsto-

Po Spalio VELIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

DIDŽIOJO SPALIO GARBEI

Pralenkiant grafiką

Vykdydami prisiltus įspareigojimus, Margiu durpyno darbininkai ir inžinerijos-technikos darbuotojai didina kuro atsargas respublikos pramonės imonėms.

Einant darbo sargyba Didžiojo Spalio 40-ųjų metinį garbei, ypač sparčiai gaminamos trupintinės durpės. Ruože naudojama 12 surinkimo mašinų. Traktorininkų ir prikabinėtojų gero darbo deka gegužės mėnesio užduotis įvykdyta 11 dienų anksčiau. Traktorininkas drg. Ostrovskis ir jo padėjėjas drg. Lukoševičius kasdien surenka po 200–240 tonų durpių vietoj 120 pagal normą.

Pralenkiant grafiką kasamos gabalinės durpės. Drg. Mikulskio vadovaujamas kolektivas kasdien duoda po 15–20 tonų durpių virš plano.

Durynas jau dirba birželio mėnesio sąskaita.

(ELTA).

Nauji įrengimai

„Lino“ fabriko teritorijoje netoli pagrindinių korpusų kyla sienos nauju pastatų. Statomas didelis sėmenų sandėlys su mechanizuoto sėmenų valymo skyrimi ir džiovykla. Greitai laiku iškili aukštį vandens bokštas ir galtingas ciklonas.

Dar didesni darbai vyksta atskiruose fabriko cehuose. Iš džiovyklos išlgo pluošto paruošimo cėchą nusitiesė transporteris, kuriuo bus paduodami išdžiovinti linų šiaudeliai tolesniams apdirbtiniams. Aksčiai linų šiaudeliai būdavo pristatomai darbininkų jėgomis. Paletus transporterį, šiaudelių padavimas bus pilnai mechanizuotas.

Balgas statyti ilgo pluošto mynimimo-brukimo agregatas. Juo bus galima perdirbti per pamalną 7–9 tonas linų šiaudelių. Nesenai perkonstruotas nuobrukų padavimas. Ankščiau buvęs mecha-

ninis transporteris paketas žymiai tobulesniu — pneumatiniu.

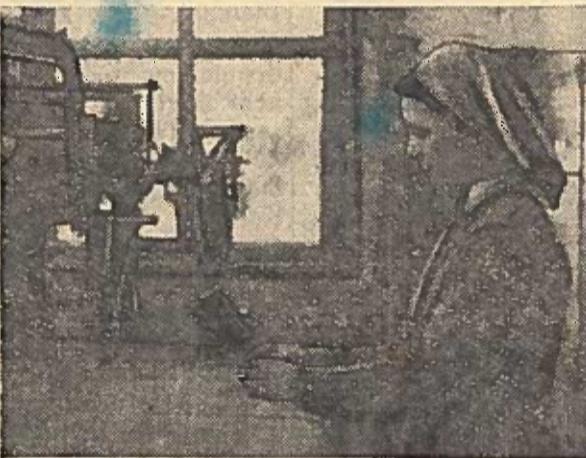
Iki šiol labai apsun-kindavo jėgainės ir džiovyklos darbininkus spalių pervežimas va-gonėliais nuo ciklonų iki garo katilo ir džiovyklos. Jų sunkū darbą neužilgo pakės mechanizuotas spalių padavėjas. Jo įrengimo darbai greitai laiku bus baigtini.

Dar šiai metai bus gautas naujas trumpo pluošto gaminimo agregatas, o taip pat nuobrukų džiovykla.

Montuojant naujus įrengimus sažiningu darbu pasižymi mašinų montuotojai Krasauskas, Lukšys, Levonas, Barauskas ir kt. Jie kiek-vieną įrengimą pastato žymiai greičiau nustatyto laiko. O tai didele dalimi prisidėda prie gretesnio naujų įrengimų paleidimo ir įsavinimo ir įgalina pasiekti naujus laimėjimus.

Didžiojo Spalio 40-ųjų metinį garbet. S. Augulis

UŽDUOTYS VIRŠIJAMOS

Didžiojo Spalio 40-ųjų metinės užduotis įvyko 130–135 proc.

Nuotraukoje: audėja Tatjana Jegorova darbo metu.

S. Augilio nuotrauka.

Mūsų respublikoje

NUSIPELNĖS GYDYTOJAS

Kauno medicinos darbuotojai labai gerbia Kauno Medicinos instituto patologinės anatomijos katedros vedėją, medicinos mokslų kandidatą, docentą Janiną Lašienę. Nesenai Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku už išgametę pedagoginę veiklą ir už nuopelnus liudies sveikatos apsaugos srityje fai suteiktas Lietuvos TSR nusipeinusio gydytojo gribės vardas.

Nuotraukoje: Kauno Medicinos instituto docentas Janina Lašienė.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

Broliška pagalba
NAUJOJI VILNIA. (ELTA). Čia baigtama statyti gamykla, kurioje bus gaminamos atsarginės dalys įvairiomis metalo apdirbimo staklėmis. Greitai laiku gamyklos produkciją gaus ne tik Lietuvos, bet ir kitų broliškų respublikų įmonės.

Statant naujają gamykla, dalyvauja daugelio įmonių kolektyvai. Iš įvairių šalies vietų čia gaunami tobuli įrengimai ir instrumentai. Jau pastatyti horizontaliniai frezavimo staklės, atslystos iš Gorkio. Iš Maskvos Ordzonikidžės vardo gamyklos atvežtos tekninės — kopijavimo staklės, o gamyklos „Krasnyj proletarij“ — tekintinės staklės markės „IK-62“. Įrengimai gaunami iš Minsko, Tbilisi, Gomelio ir kitų Tarybų Sąjungos miestų.

PO 22 KG MEDAUS

Bitininkystė Kedainių rajono „Pakelės velėnos“ kolakijoje yra pajaminga ūkio ūka. Per metus iš 22 bičių šeimų bitininkas Adomas Vaičiūnas surinko 350 kilogramų medaus. Šiemet bitinas padidėjo 10 avilių. Numatoma iš kiekvienos bičių šeimos gauti po 22 kilogramus medaus.

Nuotraukoje: bitininkas A. Vaičiūnas kolakijoje.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

KALBA VIETINIŲ TARYBŲ DEPUTATAI

Rimčiausią dėmesį žemės ūkiui

Rajono tarybos deputatas drg. ŽEMAITIS

Svarbiausias šio meto mūsų šalies uždavinys yra pralenkti kapitalistinę šalį — JAV mėsos ir pieno gamyboje skaičiuojant vlenam gyventojul. Tal nemažas uždavlynys. Jam įvykdyti turėtų būti nukreiptos visos ir mūsų rajono žemės ūkio dirbančiųjų jėgos. Šiai metu padidėjo mėsos gamyba.

Bet tai nerelškia, kad jau viškas padaryta. Apylinkių tarybos turi nukrepti visą dėmesį pašarų bazėi toliau stiprinti. Dar nevėlu papildomai sodinti bulves — svarbiausią pašarą klailems. O bulvių plotai būtina padidinti dar 30—50 procentų, nes tik tada bus galima užtikrinti priimtų įspareigojimų įvykdymą. Tam visuose kolūkuose yra galimybės.

Pieno gamybos didimui įspareigojimams įvykdyti dar daug reikiā padaryti pašarų bazėi karvėms sudaryti. Apylinkių tarybos su kolūkių vadovais turi tiksliai apskaičiuoti vienmečių žoltyt plotus, skirtus gyvuliams ganyti, papildomai sėti mišinius. Norint pagaminti po 8—10 tonų siloso kiekvienai karveli (loks kiekis pagaminti būtina!), reikia išplėsti silosintų kultūrų auginimą. Joms sėti galima panaudoti pūdymus. Apylinkių tarybų deputatai turi atsiminti viena: planuoja patys, o tai, kas užplanuota ir įspareigota, įvykdyti reikės.

Didėja deputatu aktyvumas

Dideodės apylinkės pirmininkas drg. DEKSNYS

Apylinkės vykdomasis komitetas nuolat ieško naujų geresių darbo formų. Svarbiausias dėmesys dabar skiriama atskiru deputatu veiklai, jų įtraukimui į aktyvų dalyvavimą sprendžiant visus klausimus. Tai pasiekiamama deputatu pritraukimu ruošti klausimus sesijoms ir vykdomojo komiteto posėdžiams. Tokiu būdu deputatas, gavęs uždavinį, pats gerai susipažista su esama padėtimi, geriau ją išanalizuojant ir gali duoti vertingus pasiūlymus. Iš aktyviausių deputatu reikia pažymeti drg. drg. Leščinską, Kanopienę, Dagiętę, Karalių ir kitus, kurie į sesijas atvyksta ne pasiskausyti, bet patys stengiasi pasiūlyti geriausias priemones. Jie ir dirbdami savo tiesioginį darbą nuolat domisi visais ūkiniais bei kitais klausimais ir pastebetus trūkumus iškelia apylinkės tarybos vykdomajam komitetui.

Kelti deputatu aktyvumą padeda ir visuomet reguliarai šaukiamos sesijos, vykdomojo komiteto posėdžiai, priimtų sprendimų įvykimo kontrole. Reikia pažymeti ir tai, kad pastutiniai metais apylinkės tarybos deputatai pradėjo patys ruoštis atsiskaityti rinkėjams, kai tuo tarpu anksčiau be vykdomojo komiteto raginimo deputatai neatsiskaitydavo.

Dabartiniu metu apylinkės taryba pagrindinę veiklą nukreipė kolūkio gyvulininkystės stiprinimui. Numatyta eilė priemonių, kurių igyvendinus, bus užtikrintas priimtų įsigareigojimų gyvulininkystės produktų gamybai padidinti įvykdymas.

Nesenai įvyko rajono, miesto, Juodupės gyvenvietės ir apylinkių Darbo žmonių deputatu tarybų deputatu pasitarimas. Šio pasitarimo dalyviai pasidalino darbo patyrimu, išanalizavo pasitaikančius trūkumus vietinių tarybų darbuotojų prisiliptu įspareigojimų vykdymą.

Šiame puslapje talpinamas vietinių tarybų deputatu pasitarimo medžiaga.

DEPUTATAS — LIAUDIES TARNAS

Šiemet vykusių rinkimų melu rajone į vietinės tarybas buvo išrinkta 321 deputatas. Deputatų — tarpe kolūkiečiai, darbininkai, tarnautojai, sveikatos apsaugos ir švietimo darbuotojai. Tai — gerlausi rajono darbo žmonių atstovai, savo gamybine ir visuomenine veikla nusipeinėliaudies pasitikėjimą.

Deputatai dirba aktyviai

Tokiu pavyzdžiu gausu. "Vyturio" kolūkio pirmininkas drg. Balbaša jau 8 metai vadovauja kolūkliu. Jo vadovaujamas kolūkis metal iš metų pastekia vis geresių gamybinius rezultatus. Savo darbu kolūkio pirmininkas nusipeinė apylinkės darbo žmonių pasitikėjimą. Jis jau trečią kartą yra išrinktas į rajono tarybą.

Rajone gerai žinomas šio kolūkio raguočių fermos vedėjas, apylinkės tarybos deputatas drg. Groblys. Jo vadovaujamos melžėjos pernai primelė iš kiekvienos karvės vidutiniškai po 1.623 kilogramus pleno.

Sparčiai žingsntais žengia į pakilimą anksčiau buvęs vienas iš labiausiai atslikančių rajone "Už taiką" kolūkis, vadovaujamas rajono tarybos deputato drg. Martinkevičiaus. Jis, kaip rajono ir apylinkės tarybų deputatas, kasdien susitikdamas su savo rinkėjais — kolūkiečiais, giliinasi į jų poreikius, ieško nauju priemonių apylinkės gyventojų bučiai gerinti.

Gerbia ir myli paukščių augintoją, apylinkės tarybos deputatą drg. Stukienę. "Šetekšnos" kolūkio kolūkiečiai. Už gerą viščiukų priežiūrą ji rekomenduota 1957 m. Visas junginės žemės ūkio parodos dalyvių.

Gerai dirba rajono tarybos deputatai — "Pirmyn" kolūkio klaulių šerikė drg. Kiseliovalė, liaudies švietimo skyriaus vedėja drg. Tebeiliškė ir eilė kitų.

Naujai organizuotas Juodupės darbininkų gyvenvietės tarybos vykdomasis savo veikla pradėjo tik nuo rinkimų dienos. Bet ir per šį trumpą laiką darbo rezultatai jau akivaizdžiai matomi. Juodupės mės-

iš rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavado duoto drg. STANIO pranešimo

telyje virte verda darbas: vyksta naujos statybos, tvarkomos gatvės, jos apželdinamos, užvelsiami sodai, tiesiamai šaligatviai ir t.t. Visa tai daroma gyventojeti tarybos vykdomojo komiteto iniciatyva, kuriam vadovauja deputatas drg. Federavičius. Vykdomajam komitetui daug padeda deputatai drg. drg. Kaklauskas, Kantauskaitė, Povilavičius ir kt.

Trūkumų yra

eilės tarybų, jų nuolatinės komisijų ir atskirų deputatų darbe. Tai rodo pravedamu sesijų elga, kai kurtų deputatų veikia.

Nesenai praėjė vietinių tarybų sesijos svarstė darbo pagerinimo ir tarybų valdmens pakėlimo klausimus. Bet kai kur prie šio svarbus klausimo buvo prieleti paviršutiniškai, numatyti nekonkrečios priemonės darbu pagerinti. Blankai, be kritikos, neaktyvtai dalyvaujant deputatams praėjo Sėlynės apylinkės tarybos sesija. Tai atsitiko todėl, kad vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Kalvelis labai mažai domisi tarybos darbu, nesiremnia deputatai. Jis net skaito, kad nuolatinės komisijos ir ratskiri deputatai ne ką gali padaryti.

Dėl darbo su deputatais apleidimo, neįtraumo jų į aktyvų visų klausimų sprendimą, netinkalo savo valdmens Onuškio apylinkės taryba (buvęs vykdomojo komiteto pirmininkas Golubovas).

Silpnai vadovauja deputatų velklai Panemunėlio apylinkės pirmininkas drg. Mickevičius.

Iki šiol nepravestas darnei vienas vykdomojo komiteto posėdis, deputatai nejaučia iš pirminko jokio reiklumo, dėl ko didele jų dalis neatlieka tiesioginės savo pareigų, nekalbanti aplie deputato darbą.

Tarybų darbo svarbiausias trūkumas yra tas, kad dalis deputatų nedalyvauja sesijose, nežino svars-

omų klausimų, keliamų uždavinį ir tuo pačiu silpnina visos tarybos valdmenį. Iki šiol yra nemažai neaktyvų deputatų, neįvertinančių rinkėjų jiems išreiškštę pasiūlkėjimo.

Tai mėsto tarybos deputatai drg. drg. Dzirkėnė, Adomaitis, Juodupės apylinkės — Čelčtenė, Osipovas, Panemunėlio — Galinis, Vaitkevičius ir eilė kitų. Panaši padėtis yra Duoikiškio, Moškėnų, Verknionių apylinkėse.

Iki šiol dar silpnai dirba daugelis vietinių tarybų nuolatinės komisijų, bet vykdomieji komitetai nedaro reikalingų išvadų ir nesilima priemonių jų darbu pagerinti. Dėl to dar yra rimtų trūkumų žemės ūkio, kultūros-švietimo, sveikatos apsaugos ir kitose srityse.

Mūsų uždaviniai

Vietinių tarybų deputatai dirba gyventojų tarpe. Jie kiekvieną dieną susitinka su rinkėjais, girdi jų pageladavimus. Čia ir turi būti kiekvieno deputato darbo dirva. Jo uždavlynys — nuolat aiškinti vyriausybės vykdomų priemonių svarbą, organizuoti darbo žmones joms įgyvendinti.

Kiekvienas deputatas nuolat turi domėtis rinkėjų poreikiams, išsigilinti į jų pageladavimus ir pasiūlymus ir juos iškelti taryboms. Aplie savo atlikta darbą informuoti rinkėjus, reguliarai jiems atsiskaitant.

Šiuo metu visas rajonas kovoja už prisilti į įspareigojimų mėsos ir pleno gamybai padidinti sėkminges įvykdymą.

I čia turi būti nukreiptas visų deputatų svarbiausias dēme-

Gerinti švietimo darbą

Rajono tarybos deputatas drg. TEBELIŠKYTĖ

Gerinant liudės švietimo darbą mūsų rajone padaryta daug. Bet dar dideeni uždaviniai iškyla ateidai.

Sutinkamai su tarybinės vyriausybės nutarimu, artimiausiais metais bus perėita į mūsų rajono mokyklos prie privačomo vidurinio mokymosi. Šiam klausimui jau dabar laikas skirti rimčiausią dėmesį. Kiekvieni metai didelis skaičius mokiniai, baigus septynias klases, nutraukla tolesnį mokyti.

I tai reikia rimtai pažiūrėti ir siekti, kad kuo didesnis mokiniai skaičius įgytų vidurinį išsilavinimą. Taip pat reikalinga susirūpinti suaugusijų bendrojo išsilavinimo kėlimu. Mieste gyventojaems yra visos sėlygos mokytis vakarinėse mokyklose. Kaimo gyventojams galima atidaryti valstiečių septynmetes mokyklas prie esamų mokyklų. Tik reikia organizuoti šių mokyklų lankytėjimus.

Vasaros metu moksleiviai daugumoje atostogauja ir dirba kolūkuose arba organizuojamoso vasaros stovyklose.

Jiems reikalinga padėti, stebeti jų darbą, kontroliuoti duotų užduočių įvykdymą. Tai prisidės prie tolanių moksleivių darbinio auklėjimo, jų pažiūros / darbą formavimosi.

Vasaros laikotarpis mokyklų darbe yra ypatingai svarbus. Šiuo metu vyksta pasiruošimas naujiems mokslo metams. Ruošiamos patalpos, remontuojamų inventorių, veda maikimokyklinio amžiaus vaikų registracija. Visa tai reikalinga labai kruopščiai, siekiant, kad naujujų moko metų pradžioje visi mokyklinio amžiaus vaikai ateity į mokyklas, sėstyje prie vadovalių gėrai paruoštose patalpose, turtinguose mokymo priemonėmis kabintuose.

Tai klausimai, kuriais nuolat turi rūpintis vietinių tarybų deputatai ir, ypatingai, kultūros-švietimo nuolatinės komisijos.

Naujos darbo formos

Miesto tarybos deputatas drg. GUTAUSKAS

Tvarkant miestą, gerinant jo gyventojų būtinį ir kultūrinį aptarnavimą,

ir kultūrinius poreikius. Esame išmės trūkumame šalinti ir dirbančių gerbūviui keitītyra nukreiptas visos tarybės darbės. Siekiant geriau įsišiausyti į rinkėjų poreikius, juos greičiau įvykdinti, miesto taryba nutarė sisteminai organizuoti rinkėjų susirinkimus atskirose apygardose arba gatvėmis, kuriose dalyvautų šių apy-

DAUGIAU ŽAIGINIU

Turėsime šiemet kur džiovinti šieną, esant bet kokial šienapiūtei, — rašo savo laiske skaitlytojas A. Juozenas iš Marytės Melnikaitės vardo kolūkio. — Kolūkyje yra pagaminta 3000 žaiginių.

Tikrai, su tokiu žaiginių kiekiu lietus labai daug žalos nepadarys.

1000 žaiginių turėti pagaminės „Aušros“ kolūkis. Sparčiai šis darbas vyksta „Tikruoju keliu“, „Duoikiško“, „Jaunostas guardijos“ ir kitose žaiginių keliuose.

Neblogai išėlė pievos ir „Pergales“ kolūkyje. Be nuostolių sudorojus šieną, bus daug ir gero pašaro. Kolūkyje neneigiamas, kad šienapiūtės metu dažnaujasi būna lietingas oras. Bet su žaiginių gamyba neskubama.

Brigadininkai įpareigoti gaminti žaiginius, o kodėl negaminama, nežinome, — aiskina kolūkio raštine.

Visiškai negaminami žaiginių Liudos Giro vardo ir „Pilies“ kolūkuose.

Mūsų klimato sąlygomis pievo šienavimo metas dažniausiai būna lietingas. Džiovinant šieną pradalgese ir jį dažnai vartant, nubyra lapelis arba dobitų galutės. Be to, lietus išplauja daug tirpstanti medžagui ir vitaminui.

Bandymai rodo, kad dobitai, džiovinti žaiginius, turi 47-48 proc. daugiau pašarinių vienetų ir apie 60 proc. daugiau virškinančių medžagų, negu dobitai, džiovinti pradalgese. Džiovinant žaiginius, 1 kg šieno yra apie 10-11 mg karotino, o pradalgese — 5 kartus mažiau.

Iš šių pavyzdžių alškai matosi neabejotina žaiginių reikšmė. Per likusias iki šienapiūtės dienas kiekvieno kolūkio vadovo, brigadininko pareiga organizuoti žaiginių gamybą. Nors laiko nedaug, dar galima nemažai padaryti. Idėtas darbas atneš didžiulę naudą.

Priežiūra nulemia derlių

„Tarybų Lietuvos“ kolūkietis Kazys Baltus sukonstruavo vagu darytuvą, kuris venu kartu padaro 3 vagas 60 cm atstumu. Jose galima sėti daržoves.

Šio vagotovo pagalba ketvirtijoje laukininkystės brigadoje buvo pasėti visi pašarinių šaknialais ir cukriniai runkeliai.

Aktivai pasėlių priežiūros darbuose dalyvauja kolūklečiai Micūnas, Šedienė, Lapiliénė, Deksnys ir kt. Visi kolūklečiai deda visas jėgas, kad išauginti kuo didesnį derlių.

S. PISKARSKAS agronomas-praktikantas

Pasodinės bulves, jau trečią dieną pradėjo rodylis žolė, susidare žemės plotelė. Visos bulvės buvo tuoju nuakėtos. Be to, akėjant žemė buvo apsaugota nuo išdžiuvimo, sunaikintos plikčiolės.

Kolūkyje yra pasėta 7 ha kukurūzų silos. Norint išauginti gerą derlių, daug nulemia jų priežiūra. Todėl numatomė juos akėti 3-4 kartus, ravėti bei papildomai patrėpti. Jeigu po lietaus susidarys žemės plotelė, akėsimė dažnai.

Vienu žodžiu, kukurūzų pasėlių priežiūra bus vykdoma prisilaikant agrotechnikos reikalavimų.

Pasėlių priežiūros darbų sėkmę didžiaja dalimi nulemia pačių kolūklečių aktyvumas darbe. O tokiu žmonių kolūkyje yra daug. Antai,

pasėlių priežiūros darbų sėkmę didžiaja dalimi nulemia pačių kolūklečių aktyvumas darbe. O tokiu žmonių kolūkyje yra daug. Antai,

ŽEMĖ GRĮŽTA

Dideli pelkių plotai, apaugę krūmokšniais ir vikvomis, telkšojo „Naujo gyvenimo“ kolūkio ribose. Ne vlenas kolūkietis, išgirdęs, kad pelkės bus paverstos derlingomis dirvomis, gūžlėjėjo pečiai ir, su nepasitikėjimu apžvelgdamas persontintus drėgme laukus, kartojo:

— Niekas nelės iš tokiu planu, tokiu užmoju.

Praėjusių metų pavasarį, lėtal stumdamasis į priekį, atpūkšė ekskavatorius, valruojamas V. Kirsnio ir F. Baltruškos. Netrukus jis ropojo išlaujančia žeme, kaušu, primenančiu didžiulę sauja, skindamasis kelią per krūmokšnius ir palikdamas pasakui save griovį, kuriuo plūdo drumzlinas vanduo. Ekskavatorius nutildavo minutėlei, sirėlė, primenanti gandro kaklą, stabteldavo linkslėli, ir vėl, pasikeitęs valruojamas, galingai sužadavo motoras, kurio aldas ištrpdavo laukų platybę ir nenutilklamos. V. Vallonis

davo nei naktį, nei dieną.

Prieš porą dienų su kolūkio pirmmininku V. Tūska apžiūrėjome 50 hektarų plotą, kur anksčiau tyvuliavo pelkės, kerojo krūmokšniai ir retos višvos; dabar vėjuje šiurena vešlūs daugiametės žolių pasėliai, traktoriai verčia naujas vagas, atkovotas iš pelkių. Pirmmininkas su džiaugsmo kibirkštėlėmis akysė pasakojo:

— Štaiš metais vargo su pašarais, atrodo, jau nebebus. Sukultūrintų ganyklų derlių nuo 50 ha nuimsime 2 kartus, bet neapsiribosime pasiekti, nes mūsų kolūkyje dar yra apie 120 ha pelketos žemės. Ir mes, kolūklečiai, bendradarbiaudami su MMS ir MTS dirbtuvėliais, t. y. padarysime, ji vėl tarnaus mums!

Išvalant atkovotą iš pelkių žemę nuo krūmokšnių, išvežant kelmus, plūša daugybė kolūklečių, kurie visam laikui atsisakė nuomones, kad pelkės neįveikiamos. V. Vallonis

Vertinga švietimo darbuotojų iniciatyva

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 40-osioms metinėms — šiam reikšmingiausiam Tarybų valstybės istorijos įvykiui pažymeti — mūsų šalies dirbantieji prisima naujus įsipareigojimus, visose liaudies ūkio ir kultūros srityse iškovoja naujas pergales; plati socialistinio lenktyniavimo banga plinta visoje šalyje.

Liaudies švietimo darbuotojai, dirbdami kilnų ir atsakingą jaunosis kartos komunistinio auklėjimo darbą, siekia sudaryti jaunimui tinkamas mokymosi sąlygas, tamprai susieti mokyklą su gyvenimu, paruoštai jaunimą įvarčiupusių išsilavinusi, sąmoningą, pasiruošusį darbui, aktyviam komunistinės visuomenės kūrimui.

Šiuo metu vis platosi užmojų įgaunantis socialistinis lenktyniavimas švietimo darbuotojų tarpe yra veiksminga priemonė, ištraukianti plėtros mokytojų ir kitų švietimo darbuotojų mases į kovą dėl tarybinių mokyklų keliams uždavininių įvykdymo.

Kupiškio ir Rokiškio rajony liaudies švietimo darbuotojai parodė pui-kių iniciatyvą. Siekdamai gausiai švietimo darbo laimėjimais sutikti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos metines, jie prisiėmė įsipareigojimus gerinti liaudies švietimo darbą ir pasiraše socialistinio lenktyniavimo sutartij, kurią bėveik ištiesai spausdiname.

Kupiškio ir Rokiškio rajonų liaudies švietimo darbuotojų socialistinio lenktyniavimo sutartis**KUPIŠKIO RAJONAS**

1. Iki 1957 m. rugpjūčio mėn. 15 d. pravesi mokyklinio amžiaus vaikų registraciją. 2. Siekli, kad neliktų nesimokančių be svarbos priežiūrės mokyklinio amžiaus vaikų.

3. Kovoti prieš mokyklinių nubyrejimą mokslo metų bėgyje.

4. Iki 1957 m. liepos mėn. 1 d. atlikti pradinį mokyklų remonto, iki 1957 m. rugpjūčio mėn. 15 d. atlikti septynmetės mokyklų remonto, iki 1957 m. rugpjūčio mėn. 1 d. komunalinių butų statybų mokytojams prile Varaniskių septynmetės mokyklos baigtis iki 1957 m. rugsėjo mėn. 1 d.

7. Iki 1957 m. lapkričio mėn. 1 d. iš Kupiškio vidurinės mokyklos statybų skirtų lešų išnaudoti vieną milijoną rublių.

8. Tinkamai sutvarkyti mokyklų aplinką.

9. Aprūpinti mokyklas politechniniams mokymui reikalingomis mašinomis ir įrankiais.

10. Gerinių darbų mokyto-bandymo skyrius

se vasaros metu, siekli gerų šio darbo rezultatų.

10. Kupiškio rajone iki 1957 m. lapkričio mėn. 1 d. įrengti praktikos darbų dirbtuvės visose septynmetėse mokyklose.

11. Aprūpinti mokyklas įvarčiomis mokymo priemonėmis.

12. Gaminčių mokymo priemones mokinį jėgomis.

13. Siekli, kad neliktų nė vleno vyresniųjų klasės moksleivių, nedalyvaujančio gamybiniame darbe vasaros atostogų metu, užtikrintant šio darbo organizuolam ir pedagoginių kryptingumą.

14. Gerinių darbų mokyto-bandymo skyrius

se vasaros metu, siekli gerų šio darbo rezultatų.

15. Siekli, kad visi mokytojai, neturintieji pedagoginio išsilavinimo, mokyti neakivaizdininkai laiku įvykdymu mokymo planus. Įvykdymu kvalifikacijos kėlimo kursų kontingentą.

16. Stiprinti mokyklų komjaunimo ir plėtrėlių organizacijas, suaktyvinti jų veiklą.

17. Stiprinti mokyklų ryšį su visuomenė, su mokinį tėvais.

18. Suaktyvinti mokytojų dalyvavimą paškaitinamame darbe.

19. Išvystyti mokytojų meninę saviveiklą ir sportą.

20. Plėsti socialistinį lenktyniavimą tarp rajono mokyklų.

ROKIŠKIO RAJONAS

1. Palaiykti glaudžiai su kolūklečiais, darbininkais ir tarnautojais, vesti jų tarpe paskatinin ir agitmasinį darbą.

2. Pastekti, kad 1957—58 m. m. pradžioje kiekvienas mokytojas būtų įsiungęs į koklo noks politinio švietimo formą.

3. Užtikrinti švietimo ministerijos numatyti kursų kontingenčių įvykdymą, neakivaizdininkų dalyvavimą vasaros seisoje.

4. Iki 1957 m. rugpjūčio mėn. 15 d. suorganizuoti ekskursiją į Minską, rugpjūčio mėn. surengti pradinį mokyklų mokytojų mokymą ekspersiją į kitą rajoną, suorganizuoti susitikimą su Estijos ir Latvijos mokytojais.

5. Liepos 1 — rugpjūčio 15 d. d. laikotarpiui įsteigti sezoninius mokytojų polisio namus

prie Vyžuonos ežero.

6. Birželio 20 — rugpjūčio 5 d. d. laikotarpiui įsteigti rajoninę

septynias klasės balgsių mokinį skaičius lankytų ašlionių klasę.

13. Iki mokslo metų pradžios įrengti mokinį bendrabulį Duokiškio vidurinėje mokykloje.

14. Iki lapkričio 1 d. mokinį šešimtui suaudoti 16.000 rublių, lėšas gaunant iš praktikos mokyklų sklypų, tokiai dydžiai:

a) Rokiškio 1 vidurinė mokykla skirta 1.500 rb.,

b) kitos vidurinės mokyklos — po 1.000 rb.,

c) septynmetės — po 500 rb.,

d) pradinės mokyklos — po 300 rb.

15. Pagal visuotinio

mokyto-bandymo skyrių

stažuoti Rokiškyje sunaudoti 50.000 rb., neska-

stant medžiagų.

16. Pradinį mokyklų

patalpų remontą baigti

iš k. birželio 20 d.,

vidurinį ir septynme-

čių — iš k. rugpjūčio 1 d.

pereiti prie vlenos pa-

maišos Rokiškio 1 vi-

durinėje mokykloje.

22. Iki rugpjūčio 1 d.

pereiti prie vlenos pa-

maišos Rokiškio 1 vi-

durinėje mokykloje.

23. Aprūpinti rajono

liaudies švietimo sky-

rių autotransportu.

Įsipareigojimai priimti Kupiškio ir Rokiškio rajonų liaudės švietimo įstaigų komisijų pasitarime

TARPTAUTINĖMIS TEMOMIS

Nepaprastos svarbos įvykis

N. S. Chruščovo pasikalbėjimas su Amerikos radio ir televizijos kompanijos "Kolumbiā Brodcasting Sistem" atstovais visur vertinamas kaip didžiulės politinės svarbos įvykis. Amerikos žurnas "Verajeti", pažymėdamas nepaprastą susidomėjimą, kurį sukėlė pasikalbėjimas visame pasaulyje, rašo: "Jis nustumė į antrają vietą visus kitus pranešimus spudoje". Prancūzijos laikraštis "Liberasjon" pažymi tą faktą, kad Tarybų Sąjungos valstybės veikėjas pirmą kartą kalbėjo betarpiskai su milijonais Amerikos televizijos žiuravu ir radijo klausytojų.

N. S. Chruščovo pasikalbėjime buvo paliesta daug klausimų, kurie giliai jaudina vienas tautas. Pirmiausiai JAV ir Tarybų Sąjungos savitarpio santyklių klausimas. Draugas Chruščovas pabrėžė, kad normalizuoti Tarybų Sąjungos—Amerikos santyklius taikaus

lenktyniavimo pagrindu — tai dabar svarbiausia.

"Mes, — pasakė Jis, — norime lenktyniauti, ir mes šiam lenktyniavimui norime alskieisti sveiklausias jėgas. Sveikausiai jéga mes vadiname mūsų socialistinę sistemą, nes ji visu pažangiausia, visu jauniausia".

Tai ryškiai įrodo ekonominių mūsų šalies laimėjimai. Pasikalbėjime pažymima, kad dabar TSRS pagal pramonės gamybą išėjo į antrają vielą pasaulyje, pralenkus Angliją, Prancūziją ir Vokietiją. Tarybų Sąjunga tuo pat pradės spresli pagrindinių uždavinį — pavyti labiausiai priešakines kapitalistines šalis pagal prekių gamybą vidutiniškai vienam gyventojui. Kai dėl pieno ir sviesio gamybos, tai šis uždavinys bus išspręstas jau ateinanciais metais. Siekdama smarkiai padidinti mėsos gamybą, mūsų šalis pavys Jungtines Valstybes pagal jos gamybą vidutiniškai.

niškal vienam gyventojui iki 1960-61 metų.

Išreikšdamas TSRS norą turėti gerus santyklus su JAV, drg. Chruščovas nurodė keilius tam paslekti. Reikia, pasakė Jis, pradėti nuo prekybos. Amerika luri panalkinii savo "geležinę uždangą". Reikia keičtis kultūrinėmis delegacijomis; reikia daugiau koniaktų tarp mūsų tautų, tarp komercinių žmonių.

Kalp p. žymil Amerikos spauda, konkretūs ir alškūs N. S. Chruščovo pasiūlymai padare didelį įspūdį Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Svarbi vieta pasikalbėjime buvo skirta nusiginklavimo klausimui. Tarybų Sąjunga, išreikšdama tautų, suinėsuočių nusiraunkli ginklavimo varžybas, siekiama, daro viską, kas nuo jo priklauso, kad šis klausimas būtų išjudintas iš mirties taško. Mes sakome Vakarų valstybėms, nutraukime branduolinius sprogdinimus, uždrauskime vandenilini

ir atominių ginklų, sumazinkime ginkluotasių pajegas, o paskul ir visiškai nusiginkluosime.

"Štai mūsų programma, — pasakė N. S. Chruščovas, — pradėkime nors ir nuo mažo, bet pradėkime".

Tuo tarpu, kaip rodo Londono posėdžiaujančio Sūvienytųjų Nacių Organizacijos Nusiginklavimo komisijos pakomilečio darbas, Vakarų valstybės stengiasi kambomis pakeisti praktišką susitarimo nusiginklavimo klausimui ruošimą.

Užsienio spauda laip pat svarso N. S. Chruščovo pasikalbėjime iškeitą pasiūlymą išvesli

kartu JAV bel jūs sajungininkų kariuomenę ir tarybinę kariuomenę iš Europos šalių, kur ji dabar yra. "Tai, — pasakė N. S. Chruščovas, — buvę pirmoji premo-nė patikrinių geriemas sanlykiams ir sudaryti general atmosferai, kuri nekvėpetu karu".

Amerikos spauda praneša, kad didžiuli susidomėjimą N. S. Chruščovo pasikalbėjimu rodoto, kad JAV ir kitų šalių televizijos kompanijos gauna daugybę prašymų pakartoti pasikalbėjimo užrašą ir kad Jungtinės Amerikos Valstybėse jau numatyta pakartoli televizijos laidas Niujorke, Čikago-

je ir kai kuriuose kituose miestuose. Valdančiems JAV sluoksniams aiškai kelia nerimą ta įlaka, kurią daro N. S. Chruščovo pasikalbėjimas JAV ir kitų Vakarų šalių viešajai nuomonė. Žurnolas "Verajeli" rašo, kad kai kurie Amerikos valstybės velkėjai nepritaria elgesi kompanijos "Kolumbiā Brodcasting Sistem", kuri organizavo šią N. S. Chruščovo pasikalbėjimo laidą, ir pranašauja, jog yra galimybė, kad JAV "aukštieji sluoksniai" darys šią kompanijai spaudimą.

V. Charkovas

Cheminé KOVA SU PIKTŽOLĒMIS

Rokiškio rajone nėra tokio koluklio, kurio laukai nebūtų užkrėsti piktžolėmis. Be šaknystės, čia daug yra vienmečių plačialapių, kalpų, svėrių, garstukų, jvairių kiaulpienių, usnilių ir kt. Nors kolukliai ir naudoja raženų skutimą, nalkina piktžoles įdirbant pūdymus, tačiau jų vistiek atsiranda pasėliuose. Čia jų sėklas patenka su grūdais, mėšlu, perneša paukščiai ir t. t. Taikant kvadratinį-lizdinį sėjos ir sodinimo būdus kova su piktžolėmis tuose plotuose lengvėja, tačiau ne visas kultūras mes tuo būdu auginame; grūdinių kultūrų laukus so piktžolės turi visas salygas subrandinti sėklas.

Kokias tik mechaninės būdais piktžoles naikintume, visi tie reikalauja daug sunkaus darbo. Prieš keletą metų tarybinis mokslo išradė naują, gana efektingą priemonę kovai su piktžolėmis, kurį šiuo metu gana plačiai taikoma kolukliose ir tarybiniuose ūkiuose. Tai cheminės medžiagos — herbicidai. Šios kovos būdas padeda sutaupyti darbo jégą ir palengvinia koluklių darbą.

Štai metais javai žada gerą derilių. Tačiau be javų skuba augti ir piktžolės, kurios trukdo augimą. Faktai neuž-

ginčiamai rodo, kad kur, laukai labai piktžolėti ir piktžolės nenaikanamas, gaunamas derliaus sumažėjimas, o kai kada kultūriniai augalai visai pranyksta.

Žino ir rokiškiečiai, kad galima naudoti herbicidus, tačiau iki šiol tik "Duoklškio" koluklio agronomas drg. Vėbra susirūpino tuo reikalu; jis įsigijo arklinių purkštuvų, herbicidų ir ruošiasi pradeti kovą.

Ko laukia 24 rajono kolukliai? Nei vienas koluklis per Rokiškio "Vyrlietžemūktiekimo" sandėlių neužsakė arklinių purkštuvų, nereikalauja ir dabar. Nedaug užsakė nugarinių purkštuvų ir dulkintuvų.

Dabar pats laikas susirūpinti įsigytį purkštuvų ir herbicidų, nes prasideda kovos su piktžolėmis javuose periodas.

Herbicidų yra visuotinio ir parenkamojo veikimo. Labiausiai paplitęs ir šiuo metu plačiai gamyboje varlojamas preparatas "2,4-D".

Jis veikia į augalo fiziolginius procesus.

Koncentracija 0,01—0,1 proc. sunaikina augalus, tačiau ne visus vienodai ir greit. Jau po keilių valandų susiraito

jasi lėtai ir žūva po 2—3 savaičių. Kai kurių augalų mažos dozės visai neveikia.

Veikimas priklauso nuo augalų formos, jų vidaus struktūros; tirpalas nevienodai suvilio paviršių, o augalai nevienodai sulaike lašelius paviršiuje, nevienodai praleidžia tirpalą dengiamaisiais audiniais ir t. t. Žymiai sunkiai susivilgo sausų javų lapai su storu vašku sluoksniu paviršiuje. Plaštūs dviskilių augalų lapai susivilgo geriau. Isto lšeinant, augalai skirstomi į jautrius ir nejautrius. Preparato "2,4-D" jautriausi yra garslukas, laukinių rūdikas, balanda, čiužutė ir kt. panašūs augalai. Jems užtenka 0,5 kg dozės į ha.

Svērei, kežiul, burnociul, durnaropel reikia 0,75—1 kg preparalo. Kitomis piktžolėmis, kai apusnių, plenel, klečiul, dirviniam vijokliui, dirviniam asfukliui, kraujažojei ir kitoms dauglametėms dviskiliems piktžolėms, reikia iki 1,5 kg. Joms preparatas kenkia per lapus į šaknis.

Jautriausi preparatui "2,4-D" cukriniai runkeliai, saulėgrąžos, ankšliniai, daržovės, vaismedžiai, vynuogės ir kt. panašūs augalai. Atspariaus — javai; iš jų pagal eilę atsparesni žieminių, vasariniai kviečiai, avīžos ir jautresni

DISKRIMINUOJA INDIOS PILIEČIUS

Indijos laikraščiai praneša apie atsilikimą, kai Prancūzijos aviacijos kompanijos "Er-Franc" personalas štirkščiai diskriminavo Indijos piliečius: atsisakė priliui į lėkluvą penkis keleivių Indus tuo pretekstu, kad jie buvę "prasiat apsirengę".

(TASS-ELTA).

"Propagandiniai kadrų"

— Mane nuteisė trimis metams. O tave? —
Pasisakyti per Bi-bi-si...

E. Šteglovo pieš.

miežiai, soros, kukurūzai. Varpinės žolės jautresni dygimo metu ir iki krūmojimosi. Javai atsparesni krūmojimosi metu. Preparato "2,4-D" dozė iki 3—4 kg ir javams kenkia.

Žinanti įvairių augalų bei jų grupių reagavimą preparatu "2,4-D", jis pilnai galima panaudoti kovoje su piktžolėmis atskiruose pasėliuose.

Patyrimas rodo, kad preparatas "2,4-D" geriausius rezultatus duoda grūdinių kultūrų pasėliuose. Krūmojimosi metu panaujodus per 3 savaites žūva 70 proc. piktžolių. Liko augalai silpnai ir javų nebenurstelia. Nuo 1 kg preparato į ha plenų skaičius sumažėja 3 kartus, o masė iki 8 kartų.

Naudojant preparata piktžolės nespėja pribrandinti sėklų, dėl ko sumažėja dūrvos užteršimas piktžolių sėkiomis. Sunaikinus piktžoles, žymiai lengviau nulimi derilių, ypač kombalnu; išdirbis padidėja 3 kartus ir sumažėja grūdų nuosoliai.

Reikia dar pabréžti, kad, nustatant preparato dozę, svarbu atsižvelgti į piktžolių rūšį ir naudojimo laiką. Bendrai, norma imama 0,5—1,5 kg į ha, priklausomai nuo piktžolių.

Preparatas "2,4-D" yra tirpsianlys vandenye milieliu: Prieš naudojimą milieliu tirpdomi. Vandens kleklis priklauso nuo aparatūros, naudojimos purškiniui. Purškiniui iš lėk-

luo 1 ha dozel preparato imama 100 litrų vandens, o arkliniu arba nugariniu purkštuvu 400—800 litrų vandens. Purškimą geriausiai atlikti saulėtą dieną, nes drėgnu oru ir žemai 12° temperatūros efektyvumas mažesnis.

Lietingą dieną purškimą neduoda jokios naudos nes lietus tirpia nuo augalų nuplauna. Preparatas "2,4-D" turi stiprų specifin kvaipą, kuris ilgai laikosi. Dėl to jo negalima laikyti vienoje patalpoje su maistu bei pašarais. Žmonėms ir gyvuliams nekenkia, nepavojingas ugnies atžvilgtu, negadina drabužių, avalinės.

A. KRIPAITIS agronomas
Redaktorius A. STAŠYS